

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Mw. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
15 april 2021
Kenmerk
PEN/U202100312
Telefoon
070 - 373 83 93
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Uitvoering Klimaatakkoord in voorjaarsnota

Geachte mevrouw Ollongren,

In het eind 2018 afgesloten Klimaatakkoord zijn tijdelijke middelen opgenomen voor de uitvoeringslasten van gemeenten. Daar hebben gemeenten mee ingestemd op voorwaarde dat we met u snel afspraken zouden maken over de uitkomst van een artikel 2 onderzoek. De ROB heeft inmiddels haar advies uitgebracht, helaas later dan beoogd.

De tijdelijke middelen lopen dit jaar af. Gemeenten zijn aan de slag met hun hun begrotingen voor volgend jaar. U weet dat dat gebeurt in voor gemeenten schrale tijden. Zo lang er geen zicht is op middelen voor 2022 is het reële risico dat gemeenten geen mogelijkheden zien de activiteiten uit het Klimaatakkoord voort te zetten. Dat betekent dat teams ontmanteld worden en contracten niet verlengd, met als gevolg dat de uitvoering van het Klimaatakkoord op forse achterstand wordt gezet.

Om dit te voorkomen vragen we u in de aanstaande voorjaarsnota tenminste de lijn van de overbruggingsmiddelen, van rond de € 70 miljoen, voort te zetten. Dit in afwachting van het volledige bedrag van € 450 miljoen dat de ROB heeft becijferd voor 2022. Daarvoor kijken we naar de formerende partijen.

Toelichting

In 2019 zijn gemeenten in overweldigende meerderheid akkoord gegaan met het Klimaatakkoord. Sindsdien hebben gemeenten als vliegwiel gefungeerd voor de energietransitie, onder andere door het maken van de Transitievisies Warmte, de Regionale Energiestrategieën, het inrichten van participatie als onderdeel hiervan, het werken aan emissievrije zones en het pionieren met aardgasvrije wijken. Die activiteiten zijn uiteraard gepaard gegaan met flinke uitvoeringslasten. Gemeenten zijn akkoord gegaan met het in het Klimaatakkoord vastgelegde 'overbruggingsbudget' voor deze activiteiten onder de voorwaarde dat voor 2022 en daarna nieuwe afspraken gemaakt zouden worden voor de uitvoeringslasten. Dit is gebaseerd op de uitkomsten van het ROB advies, conform het Klimaatakkoord. Dat ROB-advies ligt er. Echter, het ziet er niet naar uit dat over dat advies een besluit wordt genomen voordat het volgende kabinet aantreedt. Alle partijen hebben zich gecommitteerd aan de uitkomst van het ROB-advies. Ook ambtelijk onderschrijven zowel BZK als EZK het advies en de werkelijke kosten die gemoeid zijn met de uitvoering.

Gemeenten staan klaar om de stap van plannen maken naar de uitvoering van het Klimaatakkoord te nemen. Voor het jaar 2022 dienen er echter nu (in de voorjaarsnota) al besluiten over beschikbare middelen voor uitvoeringslasten te worden genomen. Wachten op de Rijksbegroting voor 2022 is te laat voor de begrotingsplanningen van gemeenten. Kortom: gemeenten willen nu echt aan de slag met de uitvoering van het gemaakte plannen, conform afspraken in het Klimaatakkoord.

VNG krijgt signalen dat er in de voorjaarsnota mogelijk geen besluit komt vanuit het Rijk dat er middelen beschikbaar komen voor de uitvoeringslasten van gemeenten. Dat leidt ertoe dat in 2022 de Transitievisies Warmte en de RESsen niet tot uitvoering kunnen worden gebracht. Gemeenten zullen hun personele inzet op dit terrein dan moeten terugschroeven, wat niet zo makkelijk en snel weer op te schalen is als er later wel voldoende budget komt. Nu gas terugnemen, leidt tot het niet halen van de tussendoelen in 2030 en tot hogere kosten op termijn.

Daarom dringt de VNG aan om de noodzakelijke middelen te reserveren in de voorjaarsnota en het vliegwiel niet te laten stilvallen. Daarbij zien we dat er wel wordt ingezet op middelen voor RES en voortzetting Klimaatvelop. Die middelen hebben echter als doel het wegnemen van onrendabele toppen bij investeringen in aardgasvrije wijken, en zijn niet bestemd voor de uitvoeringskosten van gemeenten.

Het opnemen van middelen voor 2022 hiervoor doet recht aan de afspraken die in het Klimaatakkoord zijn gemaakt en aan de inzet die gemeenten tot nu toe hebben gepleegd bij het nakomen van de afspraken uit dat akkoord.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur